

חקלאיות וחקלאים יקרים,

השבוע אנו מתכנסים לעדכון השבועי ברקע ציון 700 ימים לפרוץ המלחמה, 700 ימים שממשיכים להזכיר לכולנו את 48 החטופים והחטופה הנמצאים במנהרות עזה ואת אחינו ואחיותנו שנטבחו בישובי העוטף, והמשפחות השכולות שאבדו את היקר מכל במלחמה הזאת. לצד כל אלה כולנו ממשיכים להתמודד עם האתגרים הביטחוניים, הכלכליים והאישיים ויחד עם זאת חקלאים מאמינים שמחר יהיה יותר טוב, ולכן ממשיכים לפעול לחיזוק החקלאות הישראלית, להבטחת ביטחון המזון ולשמירה על ההתיישבות העובדת.

● **מחסור צפוי בחלב** – שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר, ושר האוצר בצלאל סמוטריץ' ניסו להתמודד עם המחסור הצפוי בחלב לשתיה מפוקח בחגי תשרי, באמצעות פתיחת הייבוא, על אף שאין מחסור בחלב גולמי, **כפי שהצגנו בעדכון הקודם**. אלא שהתוכנית נכשלה, מאחר שהייבואנים לא יוכלו להביא חלב טרי מפולין, וגם ייבוא מקפריסין ויוון דורש תהליך ממושך שלא יושלם בזמן. השר דיכטר **פנה לרבנים הראשיים** בבקשה חריגה לאפשר הפעלת המחלבות בשבתות ובחגים על ידי עובדים לא יהודים, כדי למנוע אובדן של כ-5 מיליון ליטר חלב ולהבטיח אספקה סדירה לציבור. **בתשובת הרבנות** הוצע לאפשר עבודה במחלבות בערבי שבת וחג עד שעה מאוחרת יותר, אך בפועל לא ניתנה הקלה או חריגה מההלכה לגבי ייצור החלב בימי שבת וחג. המשמעות היא שהמחלבות צפויות לאבד כ-9 ימי ייצור במהלך החודש. בנוסף, מחלוקת על עדכון מחירי החלב המפוקח הביאה לכך שחלק מהמחלבות הפסיקו את הייצור, בעוד אלו שהמשיכו וגם המדינה, לא השקיעו בקווי ייצור נוספים. במקביל, משרד האוצר הרחיב את פטור המכס לייבוא חלב ניגר לחצי שנה, הרבה מעבר לצורך העונתי ולבקשת שר החקלאות וביטחון המזון, צעד שגרר ביקורת ממועצת החלב ומהתאחדות יצרני החלב, המזהירים מפגיעה ברפתנים המקומיים לטובת יבואנים וחקלאים בחו"ל.

● **ישיבה ברשות המים בנושא הקיצוץ בהקצאת מים שפירים לחקלאות במערכת הארצית** – ביום רביעי שעבר (3 בספטמבר) התקיימה ברשות המים ישיבה בהשתתפות מנהל הרשות חזי ליפשיץ וצוותו, יחד עם נציגי התאחדות חקלאי ישראל. הדיון התמקד במשבר המים החמור ביותר בשלושים השנים האחרונות, לאחר חורף דל גשמים, שהוריד את מפלסי הכנרת והאקוויפרים לקווים האדומים, כשהמילוי החוזר עמד על כרבע בלבד מהמוצא. רשות המים הציעה לקצץ את ההקצאה לחקלאות מ-380 מיליון מ"ק בשנת 2025 ל-250 מיליון מ"ק בשנת 2026, בעוד שהניצול הצפוי השנה עומד על כ-320 מיליון מ"ק. ליפשיץ ציין כי מתקן ההתפלה "שורק 2", שצפוי לפעול בנובמבר 2025, יוסיף 200 מיליון מ"ק למלאי המים.

נציגי החקלאים התנגדו לקיצוצים והדגישו כי יש לחלק את הנטל גם עם מגזרים נוספים – גינון ציבורי, תעשייה, תיירות ומשקי בית – כדי לשמור על הקצאה של 320 מיליון מ"ק לחקלאות ולמנוע פגיעה בביטחון המזון. בנוסף, הועלתה דרישה להקים מנגנון פיצוי, לאפשר רכישת מים שפירים נוספים ממתקני ההתפלה, ולהאיץ השקעות בהשבת מים לחקלאות ובתשתיות מאגרים והולכה, בהתאם להחלטת הכנסת על השקעה של 3.5 מיליארד ש"ח לעשור הקרוב.

הוצע להקים ועדה מאוחדת עם משרדי החקלאות, האוצר, האנרגיה ורשות המים לצד נציגי החקלאים, כדי לגבש פתרונות. עם זאת, נושא הקיצוץ בחקלאות צפוי לעלות לדיון בהנהלת רשות המים בסוף ספטמבר, חרף התנגדות שרי החקלאות והאנרגיה. **אנו מקווים**

ומתפללים שהשנה הקרובה תהיה שנה גשומה!

מתווה ענף המדגה – במהלך השבוע האחרון מזכירות ארגון מגדלי הדגים, והאסיפה הכללית של הארגון אשרו את העקרונות למתווה תמיכה וצמיחה של הענף שהוסכם עליו עם משרד האוצר ומשרד החקלאות ובטחון המזון. המתווה מבוסס על ארבעת העקרונות הבאים:

- **הורדת מכסים** - במקום הורדה בפעימה אחת כפי שהוצע במקור, יפרסו את ההורדה עד 2030 (מוצעות ארבע פעימות: 2026, 2027, 2028).
 - **השקעות בדגי בסיס** - היתרה של התקציב מתת-ביצוע בדגי האיכות (מוערכת ב-15 מיליון ₪ בשנה סה"כ כ-100 מיליון ₪) תועבר לשימוש ע"י מגדלי דגי הבסיס למשך 7 שנים.
 - **תמיכות בדגי הבסיס** - החל מ-2027 (בשנת 2026 יש עדיין תמיכות קיימות) ועד 2029: 40 מיליון ₪ בשנה. החל מ-2030 עד 2032: הפחתה הדרגתית של 5 מיליון בשנה, מ-2033 ואילך תינתן תמיכה של 25 מיליון ₪ בשנה מידי שנה.
 - **תמיכה בארגון מגדלי דגים** - לשיווק ומחקר ופיתוח.
- אחרי שההסדר הקודם שעשה הענף לפני מספר שנים הוריד את תפוקת הענף ב-50%, אנחנו מקווים שההסדר החדש, שהאתגר המרכזי שלו הוא הגדלת התפוקה ל-25 אלף טון בשנה בעוד 10 שנים, יחזיר את אמון המגדלים בענף, יספק אופק ארוך טווח של צמיחה, יבטיח ודאות למגדלים, יחזק את התחרותיות המקומית וישמור על יציבות השוק. הסיכום **עדיין לא נחתם** ע"י משרדי החקלאות ובטחון המזון והאוצר, ואנחנו מקווים שזה יהיה בשבועיים הקרובים.

משבר בענף המנגו – ענף המנגו מצוי במשבר חסר תקדים: למרות יבול שיא של כ-75 אלף טון, השילוב בין המלחמה, ירידת מחירים דרמטית באירופה כתוצאה מהצפת השוק במנגו מברזיל, סגירת שוק עזה ומזג האוויר החם, הביא לקריסת היצוא ולהפסדים כבדים למגדלים, המוערכים בכ-2,000 ₪ לדונם. מועצת הצמחים [פנתה](#) למשרד החקלאות בבקשה לסיוע חירום של 1,500 ₪ לדונם, על מנת לאפשר למגדלים לשרוד את העונה.

חילופין בארגון מגדלי הדבורים – במהלך אוגוסט התחלף יו"ר ארגון מגדלי הדבורים. דורון ליבנה מכפר ביל"ו סיים את התפקיד ובמקומו נבחר דרור גל ממושב גאליה. דרור מגדל דבורים ואגרונם בתחום הגנת הצומח. אנו מודים לדורון על הובלת הארגון בשש שנים האחרונות, בתקופה מאתגרת ומלאה בשינויים ומאחלים הצלחה רבה לדרור.

הרב מנחם הכהן זצ"ל – הרב מנחם הכהן, ששימש במשך 57 שנים כרבה של **תנועת המושבים**, הלך לעולמו בסוף השבוע שעבר. הרב הכהן היה דמות רוחנית וחינוכית מרכזית בהתיישבות העובדת, רב ציוני, מחבר ספרים ומחנך, שהדגיש כל חייו את השילוב בין תורה לעבודה ובין יהדות לחיי קהילה ותרבות. הוא פעל רבות לקרב בין דתיים לחילונים והאמין בכוחה של ההתיישבות החקלאית לבנות חברה ציונית ערכית ומלוכדת. בשם החקלאים ותנועת המושבים אנו שולחים תנחומים מעומק הלב למשפחתו. יהי זכרו ברוך!

כנס יצואני תוצרת חקלאית - משרד החקלאות ובטחון המזון מארגן את [כנס יצואני תוצרת חקלאית](#). הכנס יערך ב-6 בנובמבר בקריה החקלאית בבית דגן. ניתן להירשם [באן](#).

ועידת ישראל לחקלאות ה-16 – בשבוע שעבר התקיימה בירושלים, במלון בראון, ועידת ישראל לחקלאות של קבוצת משוב. הוועידה כללה פאנלים והרצאות מעניינות בתחום החקלאות, בהשתתפות אנשי מקצוע רבים. בין הנואמים היה פדוי השבי מעורר ההשראה גדי מוזס מקיבוץ ניר עוז. במהלך האירוע הוענקו אותות הוקרה לאנשים שתרמו תרומה משמעותית לחקלאות, בהם שלמה תירוש (שהיה מנכ"ל אגרסקו), יעקב כהן מקיבוץ נחל עוז מגדל תפוחי אדמה ותיק, יעל שביט על תרומתה לתקשורת בענף החקלאות ודוד אלחייני – ראש המועצה המוביל בתחום החקלאות.

כנס מדעי החקלאות בישראל – כנס מדעי החקלאות בישראל יתקיים בירושלים בין התאריכים 15-17 בספטמבר. הכנס מחבר את מגוון ענפי המחקר החקלאי הישראלי.. ניתן להירשם ולראות את התכנית [כאן](#).

כנס הנהגות של תנועת המושבים – תנועת המושבים נערכים לקיים את הכנס ה-11 להנהגות המושבים בסוף חודש אוקטובר (29-30/10) בים המלח. בכנס ישתתפו נשיא המדינה, שרים וחברי כנסת. יתקיימו דיונים ופאנלים במגוון נושאים. מוזמנים להירשם [פה](#).

קורסים של שירות ההדרכה והמקצוע (שה"מ) של משרד החקלאות וביטחון המזון שיתקיימו השבוע - שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות וביטחון המזון, מזמין אתכם להשתתף בקורסים הבאים. **שימו לב**: המקומות מוגבלים, מהרו להירשם כדי להבטיח את מקומכם. **לא ניתן להגיע ללא הרשמה!**

- ביום שלישי (9.9) - שימור קרקע במטעים סיור בוקר במטע שחרור - התכנסות באור הנר. פרטים [בקישור](#).
- יום רביעי (10.09) - [גידול ירקות בשטחים פתוחים](#) - מושב פדיה.
- יום רביעי (10.09) - [קומפוסט - מפגש מחקר וטכנולוגיה](#) - מושב פדיה.
- יום חמישי (11.09) - [גידול ירקות בשטחים פתוחים](#) - מושב חצב.

עדכוני נהלים ומבחני תמיכה - מינהלת ההשקעות של משרד החקלאות וביטחון המזון! הוציאה השבוע את הנוהל הבא:

מסלול לתמיכה בהשקעות בענף החקלאות הימית למגדלי דגים מהסוגים: דניס, ברמונדי, באס, לברק, מוסר, פורל ואחרים (שאינם

דגי בורי, קרפיון ואמנון) לשנת 2025-2026 – ב-20.12.2022 נחתם סיכום בין משרד החקלאות ומשרד האוצר בנושא תמיכה בענף החקלאות הימית. הסיכום מרחיב את התמיכות מעבר לדגים המסורתיים (אמנון, קרפיון ובורי) שנכללו בהסכמים קודמים, וכולל לראשונה גם מגדלי דגי איכות למאכל כגון דניס, לברק, מוסר, פורל וברמונדי. התמיכה ניתנת במקביל להורדת המכסים על דגים אלה. בקשות תמיכה לשנת 2025 יוגשו מיום 4.9.25 עד יום 5.10.25. ניתן להגיש [דרך המערכת המקוונת](#) של משרד החקלאות.

נאחל מכאן החלמה מהירה לפצועים בגוף ובנפש, ונחזק את הקהילות וכלל אזרחי ישראל בעורף. ואנו כמובן ממשיכים לקוות ולצפות לראות את 48 החטופים חזרה בארץ, מי לחיים ולשיקום, ומי לקבר ישראל. אני מאחל לכלל חיילי צה"ל בכל מקום שהם שיעשו חייל ויחזרו הבייתה בשלום.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

